

Humleinventering (Bombus) i Eskilstuna 19-20/6 med barnen

Av Eva Hedström

Under försommaren när alla humlor ivrigt surrar runt, letade jag upp Humlesidan* på SLU:s internetserver. Där finns en fin sammanställning av humlor i Sverige med bild och bestämningsnyckel i behändigt A4-format som Björn Cederberg skapat. Jag skrev ut nyckeln för Mellansverige- (humlehonorer) och tog med den till torpet strax söder om Eskilstuna, Skallbergsgården. Solen sken och det var bra flygväder för humlor.

Trädgården blommade och torpet ligger i en blandad åker-, ängs- och skogsnatur så det fanns goda chanser till många arter. Men slutresultatet hade jag inte anat. Mina två pojkar, 4 och 7 år vid tillfället, utrustades med varsin ordentlig 120 ml plastburk och skickades ut i trädgården att fånga humlor**. Snabba ben och vakna ögon sprang runt och fångade humlor. En del infångade djur var inte humlor men blomflugor, så barnen fick lära sig skillnaden. (bild: Martin studerar en humla) En artlista upprättades, och alla fynd bestämdes ihop med barnen i levande tillstånd med hjälp av den utskrivna bestämningsnyckeln. Inga belägg finns då vi släppte dem igen, utan foto. (De var rätt pigga och lät sig inte fotograferas utan vidare.) Fynden noterades med art och antal. Ganska snart behövdes inte bestämningsnyckeln längre, då barnen lärde sig snabbt vad som skiljde de olika arterna. Ingen pollenkorg = snylthumla. Vilken färg det var på pollenkorgshåren var svårare men upptäcktes ändå, med lite närmare studier. En kort besök hos morfar inne i Eskilstuna la till en sista art, blåklockshumla, på listan. Det allra mest spännande med inventeringen var inte arterna i sig, även om listan blev lång, utan med vilken entusiasm som barnen tog sig an humlorna. Det dröjde inte länge förrän artlistan knappt behövdes, och att höra en 4-åring säga, "Det är en stenhumla för den är svart och röd och har pollen" är en upplevelse som jag unnar fler entomologer. Inte blir det sämre när 7-åringen kommer några dagar senare och säger med stor självsäkerhet, "-Det var en jättestor stensnylthumla på gräslöken idag". . Mitt budskap är: -Låt barn och barnbarn vara med på dina utflykter och ge dem egna håvar och burkar men framförallt sällskap, för med bara frågor och inga svar ledsnar de snabbt. Inget är för svårt för barn. De är den nya generationen entomologer och jag hör många av er berätta om era mentorer då ni startade er entomologbana. Dela med dig och bli en mentor!

Nr	Art	Latinskt namn	Antal
1	Hushumla	<i>B. hypnorum</i>	41
2	Mörk jordhumla	<i>B. terrestris</i>	7
3	Ljus jordhumla	<i>B. lucorum</i>	4
4	Gräshumla	<i>B. ruderarius</i>	1
5	Åkerhumla	<i>B. pascuorum</i>	2
6	Trädgårdshumla	<i>B. hortorum</i>	1
7	Stensnylthumla	<i>B. rupestris</i>	3
8	Stenhumla	<i>B. lapidarius</i>	2
9	Trädgårdssnylthumla	<i>B. barbutellus</i>	1
10	Ängshumla	<i>B. pratorum</i>	2
11	Hussnylthumla	<i>B. norvegicus</i>	1
12	Blåklockshumla	<i>B. soroensis</i>	1

*Humlesidan hittar du här http://www.artdata.slu.se/Humlor/Index_humlor.htm ** Senare fick jag veta att humlor sällan sticks men att deras gift är allergiframkallande. Ingen blev humlestucken vid detta tillfälle. Men lär barnen att ha dem i burk och inte i handen.

